

HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR ve MAMULLERİ SEKTÖRÜ

I- SEKTÖRÜN DÜNYADAKİ DURUMU

A) TAHILLAR

FAO'nun tahminine göre, dünya tahıl piyasasının 2008/09 ile 2010/11 aralığındaki görünümü Tablo 1'de yer almaktadır. Üretim, ticaret ve stoklarda gerileme söz konusu iken tüketimde az da olsa artış beklentisi mevcuttur.

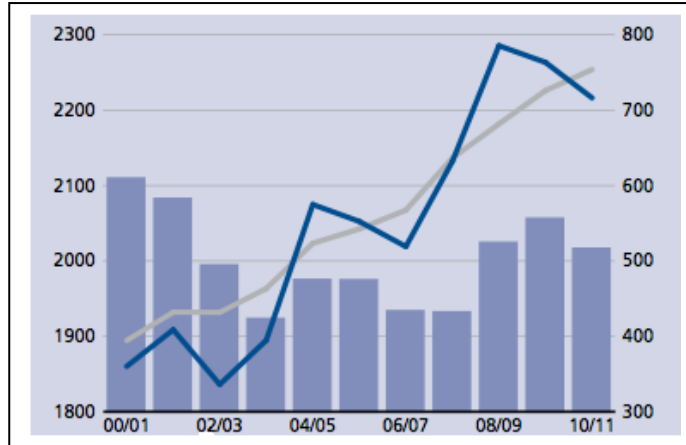
Tablo 1. Dünya Tahıl Piyasası Göstergeleri

	2008/09	2009/10 (Tahmini)	2010/11 (Beklenen)	Değişim (2010/11 - 2009/10) %
	milyon ton			%
DÜNYA DENGESİ				
Üretim	2.285,7	2.260,5	2.229,4	-1,4
Ticaret	281,3	272,6	268,6	-1,5
Toplam Tüketim	2.181,2	2.220,6	2.259,5	1,8
Gıda	1.027,6	1.040,5	1.056,6	1,5
Yem	758,0	761,1	764,0	0,4
Diğerleri	396,2	424,3	433,2	2,1
Nihai Stoklar	521,2	557,1	524,8	-5,8
ARZ VE TALEP GÖSTERGELERİ				
Kişi Başına Düşen Tahıl Tüketimi				
Dünya (kg/yıl)	152,1	152,2	152,7	0,3
LIFDC (kg/yıl)	155,9	155,9	156,5	0,4
Dünya Stok Kullanım Oranı (%)	23,4	24,5	22,5	
FAO Hububat Fiyat İndeksi (2002-2004=100)	2008	2009	2010 Ocak- Ekim	Değişim (2009 Ocak- Ekim/ 2010 Ocak-Ekim) %
	238	174	173	-1

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Dünya tahıl piyasasının son beş sezonundaki üretim, tüketim ve stok ilişkisi Grafik 1'de yer almaktadır.

Grafik 1. Dünya Tahıl Üretim-Tüketim-Stok Durumu (milyon ton)

— Üretim(Sol Eksen) — Tüketim(Sol Eksen) ■ Stoklar(Sağ Eksen)

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

1- BUĞDAY

FAO'nun tahminine göre, dünya buğday piyasasının 2008/09 ile 2010/11 aralığındaki görünümü Tablo 2'de yer almaktadır:

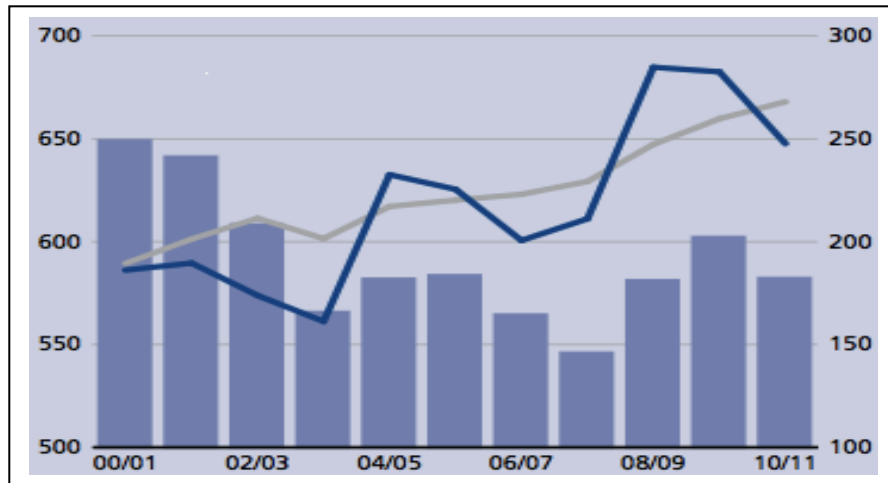
Dünya buğday piyasaları, 2010/11 döneminde başlıca üretici ülkelerdeki olumsuz hava koşulları sebebiyle ortaya çıkan beklenmedik üretim düşüşlerinden kaynaklanan çalkantılı bir süreç geçirmiştir. 2010/11 dönemi dünya buğday tüketiminin ise bir önceki dönem seviyesinin ve son on yıllık buğday tüketimi trendinin üzerinde olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 2. Dünya Buğday Piyasası Göstergeleri

	2008/09	2009/10 (Tahmini)	2010/11 (Beklenen)	Değişim (2010/11 - 2009/10)
	milyon ton			%
DÜNYA DENGESİ				
Üretim	685,0	682,6	653,0	-4,3
Ticaret	139,1	128,1	122,0	-4,6
Toplam Tüketim	647,3	659,8	667,0	1,2
Gıda	453,3	461,0	467,1	1,3
Yem	120,7	122,3	125,0	2,2
Diğerleri	73,3	76,4	75,9	-0,7
Nihai Stoklar	180,0	202,0	189,0	-6,4
ARZ VE TALEP GÖSTERGELERİ				
Kişi Başına Düşen Buğday Tüketimi				
Dünya (kg/yıl)	67,1	67,4	67,5	0,1
LIFDC (kg/yıl)	57,5	58,0	58,2	0,3
Dünya Stok Kullanım Oranı (%)	27,1	30,2	27,7	-8,3
(IGC) Buğday Fiyat İndeksi (2002-2004=100)				
	2008	2009	2010 Ocak-Ekim	Değişim (2009 Ocak- Ekim/ 2010 Ocak-Ekim) %
	235	154	159	2

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Grafik 2. Dünya Buğday Üretim-Tüketim-Stok Durumu (milyon ton)

— Üretim(Sol Eksen) — Tüketim(Sol Eksen) ■ Stoklar(Sağ Eksen)

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

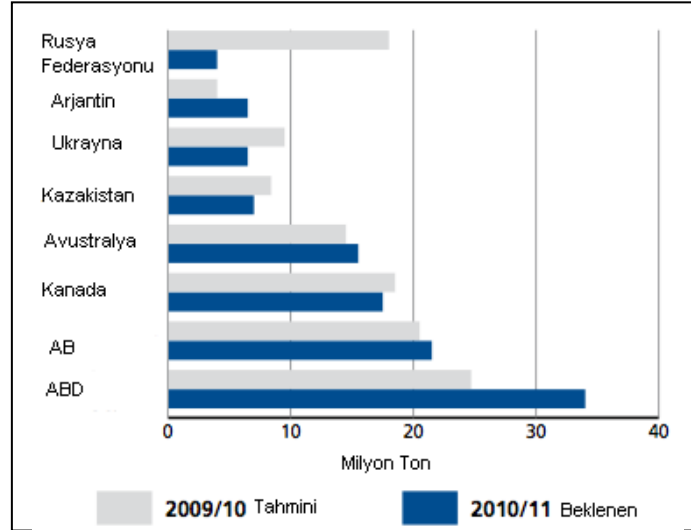
Rusya Federasyonu (19 milyon tonluk azalma) ve Ukrayna'da yaşanan kuraklık, dünya üretiminin bir önceki yıla kıyasla daha düşük olması sonucunu doğurmaktadır. Öte yandan, bir diğer buğday üreticisi ülke olan Arjantin'in, 2010 yılı buğday üretiminin hava koşullarının iyileşmesi dolayısıyla bir önceki yılın düşük seviyelerine göre toparlanma yaşayacağı beklenmektedir.

Tablo 3. Başlıca Buğday Üreticisi Ülkeler

Ülkeler	2009	2010	Değişim (2009- 2010)
	(Tahmini)	(Beklenen)	
	milyon ton		%
AB	138,5	136,0	-1,8
Çin	115,1	115,1	-
Hindistan	80,7	80,7	-
ABD	60,4	60,1	-0,4
Rusya Federasyonu	61,7	42,0	-32,0
Kanada	26,8	22,2	-17,3
Pakistan	24,0	23,9	-0,7
Avustralya	21,7	23,0	6,2
Ukrayna	20,9	17,6	-15,8
Türkiye	20,6	19,5	-5,3
Kazakistan	17,0	13,0	-23,5
İran	13,0	14,5	11,5
Arjantin	7,5	11,5	53,5
Mısır	8,5	8,6	0,9
Özbekistan	6,6	6,8	1,7
Diğerleri	59,5	53,3	-10,5
Toplam	682,6	647,7	-5,1

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Grafik 3. Başlıca Buğday İhracatçısı Ülkeler

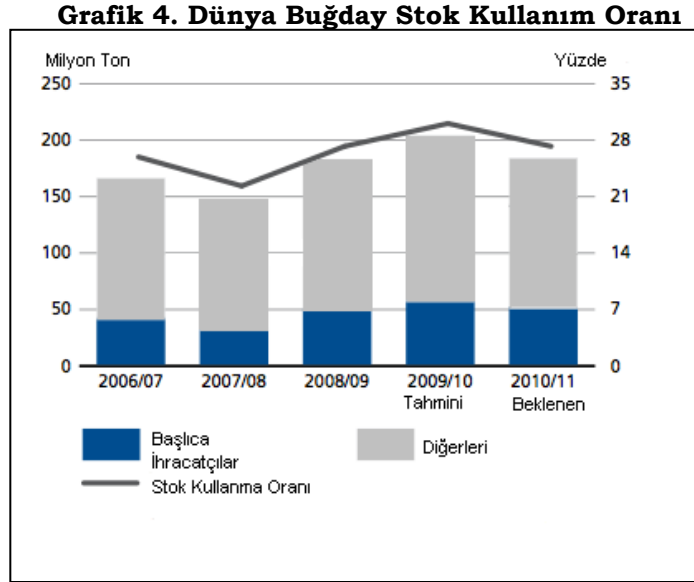
Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

2010/11 (Haziran/Temmuz) döneminde uluslararası buğday ticaretinin, 121 milyon ton olması beklenmektedir. Söz konusu dönemde dünya buğday ithalatındaki düşüş, Asya kıtasındaki bazı ülkelerin (özellikle İran'ın buğday ithalatını yasaklaması) buğday alımlarını azaltmasından kaynaklanmaktadır.

Dünya buğday ihracatının 2010/11 döneminde bir önceki yıla göre %14 artarak 92 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Anılan sezonda hem ABD tarafından gerçekleştirilen ihracatın 1995/96 sezondan beri en yüksek değere ulaşması ve 2009/10 döneminden de daha yüksek olması, hem iç üretiminin toparlanması sonrası Arjantin'in buğday ihracatının artacağı tahmin edilmesi hem de Avustralya ve AB tarafından yüksek satışlar yapılmasının beklenmesi, küresel buğday ihracatını artıran etmenlerdir. Söz konusu artışlar, BDT üyesi ihracatçı ülkelerin buğday ihracatında yaşanan daralmayı da dengelemektedir.

2010/11 dönemi dünya buğday stoklarının BDT üyesi üretici ülkelerde, özellikle Rusya Federasyonu'nda (4 milyon tonluk bir düşüş tahmini ile) azalması beklenmektedir. Öte yandan, ABD ve AB ihracatında yukarıya doğru seviye ayarlamaları yapılması dünya genelinde buğday stoğunun 2008/09 döneminin 145 milyon tonluk oldukça düşük sayılabilecek değerinin üzerinde olacağını göstermektedir.

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

2- İRİ TANELİ TAHILLAR

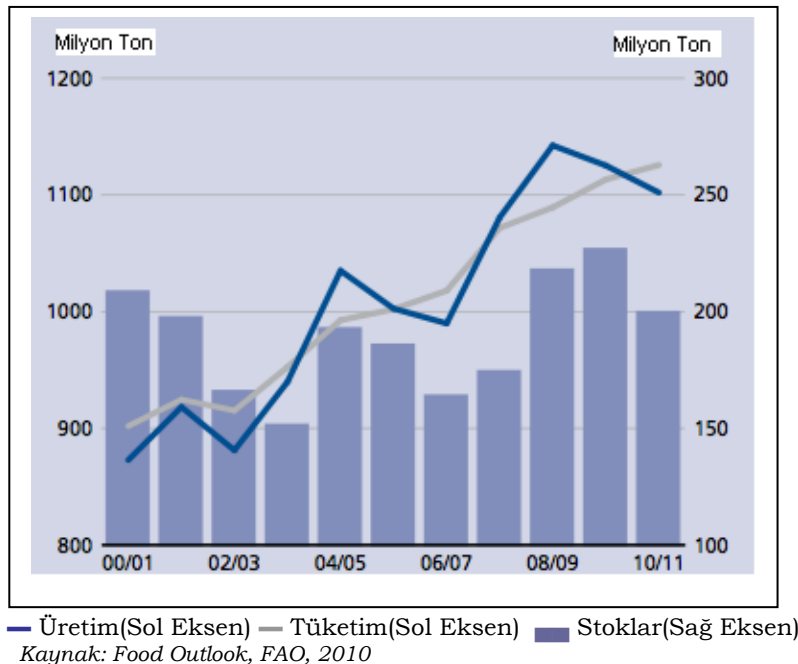
FAO'nun tahminine göre, dünya iri taneli tahıllar piyasasının 2008/09 ile 2010/11 aralığındaki görünümü Tablo 4'de yer almaktadır. 2010 yılı 1.110 milyon tonluk dünya iri tahıllar üretim tahmini, tüm zamanların en iyi üçüncü değeri olmakla birlikte, 2009 yılındaki miktarın (1.123 milyon ton) %1,1 oranında altındadır.

Tablo 4. Dünya İri Taneli Tahıllar Piyasası Göstergeleri

	2008/09	2009/10 (Tahmini)	2010/11 (Beklenen)	Değişim (2010/11 - 2009/10)
	milyon ton			%
DÜNYA DENGESİ				
Üretim	1.143,0	1.123,0	1.110,0	-1,1
Ticaret	113,0	114,7	116,0	1,9
Toplam Tüketim	1.090,0	1.113,0	1.133,0	1,8
Gıda	192,2	191,5	195,6	2,1
Yem	625,0	626,6	626,8	0,0
Diğerleri	272,1	295,1	303,2	2,7
Nihai Stoklar	217,0	225,3	199,0	-11,4
ARZ VE TALEP GÖSTERGELERİ				
Kişi Başına Düşen İri Tahıllar Tüketimi				
Dünya (kg/yıl)	28,5	28,0	28,3	0,9
LIFDC (kg/yıl)	29,4	28,7	29,1	1,3
Dünya Stok Kullanım Oranı (%)	19,5	20,0	17,1	
(IGC) İri Taneli Tahıllar Fiyat İndeksi (2002-2004=100)	2008	2009	2010 Ocak-Ekim	Değişim (2009 Ocak-Ekim/ 2010 Ocak-Ekim) %
	211	157	164	5

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Grafik 5. Dünya İri Taneli Tahıllar Üretim-Tüketim-Stok Durumu

Arpa üretimi Rusya Federasyonu ve Ukrayna'daki kuraklıktan ciddi olarak etkilenirken, ABD'de üretilen mısır miktarı yılın başında beklenen yüksek seviyelerin oldukça altında kalmıştır.

2010 yılı üretiminin 831 milyon ton olacağı tahmin edilen dünya genelinde yetiştirilen başlıca iri taneli tahıl olan mısır üretimi, ABD'de bir önceki yılki yüksek-rekor seviyelerin %3 altında kalmıştır. Öte yandan, Arjantin'deki üretim 2009 yılındaki kuraklığın olumsuzluklarının giderilmesiyle toparlanmış olup, Brezilya'da mısır üretimi yüksek seviyelere ulaşmıştır. Asya kıtasında, dünyanın ikinci büyük mısır üreticisi olan Çin, önceki iki yılda ulaşılan yüksek seviyeleri korumayı başarmıştır.

2010 yılı üretiminin %7 oranında bir düşüşle 125 milyon ton olması beklenen arpa üretiminin, başlıca üretici ülkelerde arpa ekili alanlarının azaldığı bir süreçte düşmesi beklenmektedir.

Bununla birlikte, arpa üretimindeki asıl düşüş olumsuz hava koşulları sebebiyle gerçekleşmiştir. Arpa üretiminde en büyük azalma, kuraklık dolayısıyla Rusya Federasyonu ve Ukrayna'da yaşanırken bu ülkelerdeki üretimin, sırasıyla %50 ve %20 oranlarında 2009 yılı seviyesinin altında kalması beklenmektedir.

Tablo 5. Başlıca İri Taneli Tahıllar Üreticisi Ülkeler

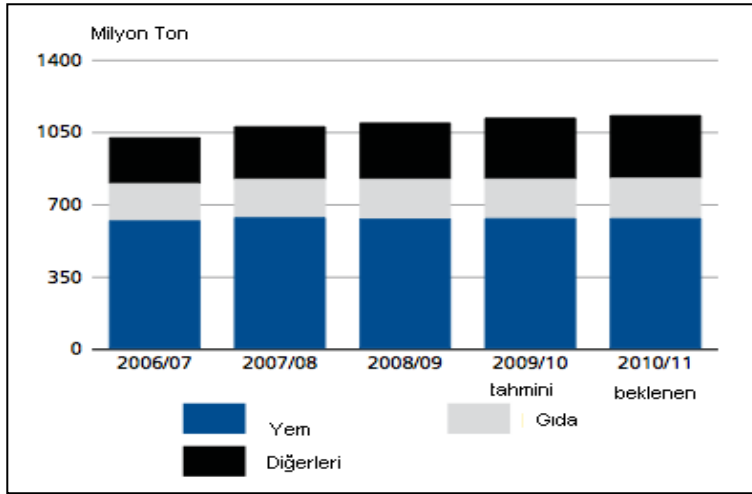
Ülkeler	2009 (Tahmini)	2010 (Beklenen)	Değişim (2009 - 2010)
	milyon ton		%
ABD	349,5	332,7	-4,8
Çin	173,1	175,4	1,3
AB	155,5	139,0	-10,6
Brezilya	53,7	57,9	8,0
Hindistan	34,2	37,6	10,1
Rusya Federasyonu	33,4	19,6	-41,5
Meksika	30,1	30,8	2,4
Arjantin	16,5	28,6	73,0
Kanada	22,6	22,1	-2,3
Ukrayna	24,0	22,1	-8,0
Nijerya	21,0	20,9	-0,7
Endonezya	17,6	18,0	2,2
Güney Afrika	13,1	14,2	8,2
Avustralya	13,0	12,7	-2,3
Etiyopya	13,1	12,8	-2,3
Diğerleri	154,8	157,6	1,8
Toplam	1.125,2	1.102,0	-2,1

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

2010/11 dönemindeki 1.126 milyon tonluk dünya iri taneli tahıllar tüketiminin, son dört yıl içinde ilk defa son on yıllık trendin bir miktar altında kalacağı tahmin edilmektedir. İri taneli tahılların gıda ve hayvan yemi olarak tüketiminin dışında, farklı endüstriyel kullanımları arasında son yıllardaki tüketim artışı

etanol sektöründeki talepten kaynaklanmaktadır. 2010/11 dönemine ait 263 milyon tonluk tüketimin 114 milyon tonluk kısmının etanol üretiminde kullanılması beklenmektedir.

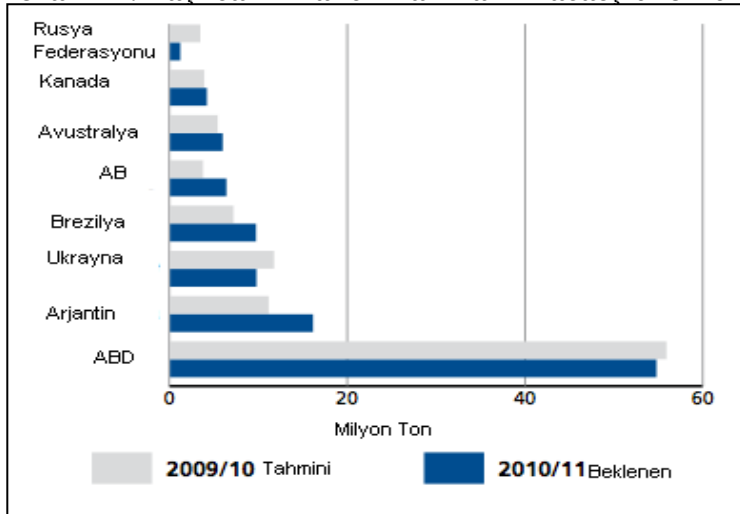
Grafik 6. Dünya İri Taneli Tahıllar Tüketimi

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

2010/11 (Haziran/Temmuz) döneminde uluslararası iri taneli tahıllar ticaretinin, %1,2'lik artış ile 116 milyon ton olması beklenmektedir. Söz konusu artış, anılan sezondaki mısır ithalatına ilişkin talepteki yükselişi yansıtmakta olup, 2010/11 dönemi dünya mısır ticaretinin, 3 milyon tonluk yükseliş ile 91 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir. Öte yandan, anılan sezondaki dünya arpa ticaretinin 300 bin ton azalarak 16 milyon ton olması beklenmektedir. 2010/11 sezonunda dünyanın hemen hemen tüm bölgelerinin iri taneli tahıllar ithalatının artması beklenirken, iri taneli tahıl ihracatının değişmeden kalacağı ve hatta 2009/10 seviyelerinin bir miktar altında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. AB iri taneli tahıllar ihracatının arpa satışlarındaki artış sebebiyle yükselmesi beklenmektedir. Öte yandan, dünyanın en büyük iri taneli tahıllar ihracatçısı ABD'de ihracatın bir miktar azalması öngörülürken üretim düşüşleri ve sonrasında gelen ihracat kısıtlaması sebebiyle anılan dönemde özellikle Rusya Federasyonu ve Ukrayna'nın arpa ihracatında keskin bir düşüş gözlenmektedir.

Grafik 7. Başlıca İri Taneli Tahıllar İhracatçısı Ülkeler

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

B) YAĞLI TOHUMLAR VE BİTKİSEL YAĞLAR

FAO'nun tahminine göre, dünya yağlı tohumlar ve bitkisel yağlar piyasasının 2008/09 ile 2010/11 aralığındaki görünümü Tablo 6'da yer almaktadır:

Tablo 6. Dünya Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar & Margarin Piyasası Göstergeleri

	2008/09	2009/10 (Tahmini)	2010/11 (Beklenen)	Değişim (2010/11 - 2009/10) %
milyon ton				
TOPLAM YAĞLI TOHUM				
Üretim	409,5	454,8	453,7	-0,3
YAĞLAR ve MARGARİN				
Üretim	161,5	172,0	174,6	1,5
Arz	184,8	194,2	198,8	2,4
Tüketim	163,6	169,9	178,0	4,7
Ticaret	86,2	88,9	90,8	2,2
Stok Kullanım Oranı (%)	13,6	14,2	13,2	
YAĞLI TOHUMLAR KÜSPESİ				
Üretim	100,0	116,0	115,4	-0,5
Arz	117,9	130,6	134,6	3,1
Tüketim	104,6	109,5	114,9	4,9
Ticaret	62,3	66,8	69,9	4,6
Stok Kullanım Oranı (%)	14,0	17,4	16,4	
(IGC) Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Fiyat İndeksi (2002-2004=100)				
	2008	2009	2010 Ocak-Ekim	Değişim (2009 Ocak-Ekim/ 2010 Ocak-Ekim) %
Yağlı Tohumlar	205	161	165	3,0
Yağlı Tohumlar Küspesi	195	194	216	14,2
Yağlar/Margarin	225	150	181	23,2

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

2010/11 döneminde dünya yağlı tohumlar üretiminin, 2009/10 döneminin rekor artışına paralel olarak büyük ölçüde değişmeden kalması beklenmektedir. 2010/11 döneminde soya fasulyesi, kolza ve kopra üretimine ilişkin öngörülen düşüşlerin pamuk tohumu, yerfıstığı ve palm çekirdeği üretimindeki artışlar ile dengeleneceği tahmin edilmektedir.

Tablo 7. Dünya Yağlı Tohumlar Üretimi

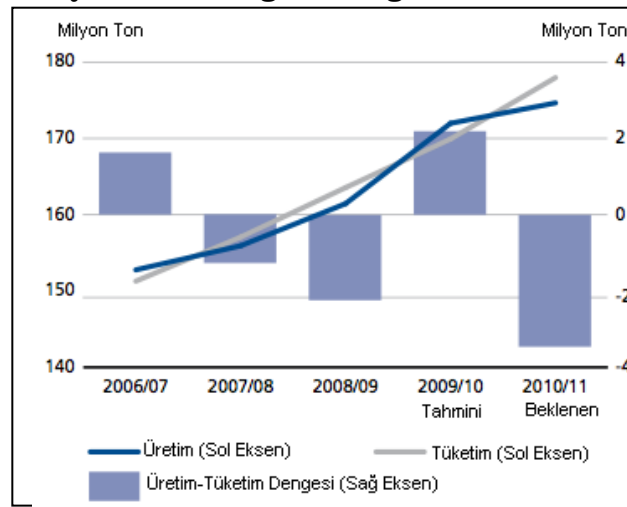
	2008/09	2009/10 (Tahmini)	2010/11 (Beklenen)	Değişim (2010/11 - 2009/10) %
milyon ton				
Soya Fasulyesi	221,7	260,5	257,6	-1,1
Pamuk Çekirdeği	41,8	39,9	44,3	11,1
Kolza	58,4	60,8	56,5	-7,1
Yerfıstığı	35,4	32,8	34,2	4,1
Ayçiçeği Tohumu	34,7	32,4	32,4	0
Palm Çekirdeği Tohumu	11,6	12,0	12,6	5,4
Kopra	5,2	5,8	5,3	-10,0
Toplam	398,8	444,2	442,9	-0,3

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Yüksek yağ içeren iki yağlı tohum, kolza ve ayçiçeğinin beklentilerin altında kalan rekolteleri, 2010/11 dönemi bitkisel yağ üretiminde düşüş ihtimalini ortaya çıkarmıştır. Ancak yıllık bazda tüm bitkisel yağlar üretiminin, özellikle %6,5 oranında artış beklenen palm yağı üretimi ile birlikte söz konusu düşüşü karşılayacağı tahmin edilmektedir. Bu çerçevede, 2010/11 dönemi yağlı tohumlar üretiminin artacağı (geçmiş dönemin üretim artışına paralel olacağı) yönündeki beklentilerle birlikte dünya bitkisel yağlar ve margarin üretiminde de %1,5'lük bir artış gerçekleşeceği öngörülmektedir.

2010/11 döneminde dünya bitkisel yağlar ve margarin tüketiminin artmaya devam ederek son dört sezonun ortalama değerini aşacağı tahmin edilmektedir. Söz konusu yükselişin hem dünya nüfusunda ve ekonomisindeki büyüme/toparlanma hem de bio-dizel üretiminden kaynaklanan talep artışı nedeniyle yaşanacağı öngörülmektedir.

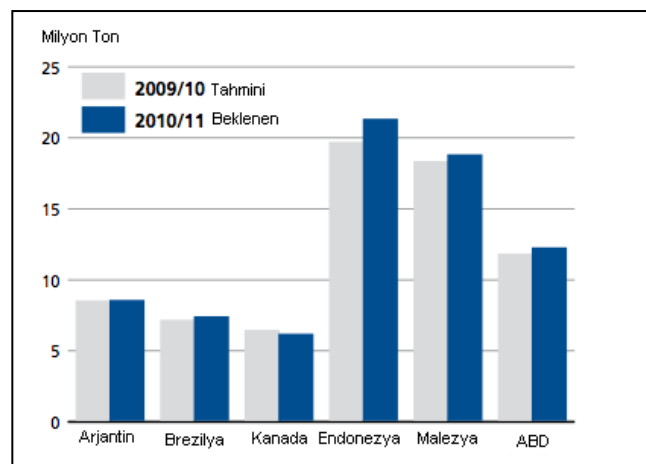
Grafik 8. Dünya Bitkisel Yağlar&Margarin Üretim-Tüketim Durumu

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

2010/11 döneminde dünya bitkisel yağlar ve margarin ticaretinin (yağlar ile ticareti yapılan yağlı tohumların içerdiği yağ toplamı) %2'lik bir artışla 90,8 milyon tona ulaşacağı ve anılan artışın ortalamasının altında kalacağı tahmin edilmektedir.

Grafik 9. Başlıca Bitkisel Yağ İhracatçısı Ülkeler

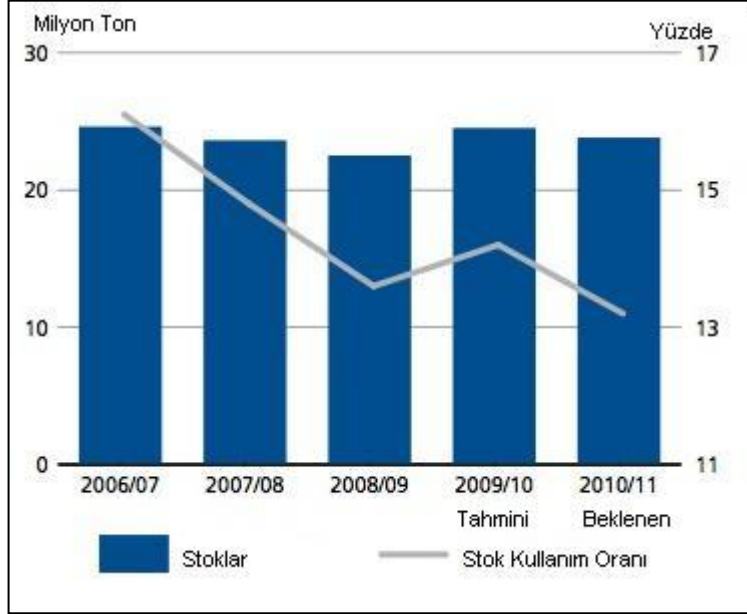
Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Özellikle kolza ve ayçiçeği tohumundaki düşük üretimin Kanada ve Bağımsız Devletler Topluluğu üyesi ülkeler gibi bazı ülkelerde ihracat olanaklarını azaltacağı tahmin edilmektedir. İhracat pazarındaki anahtar büyüme unsuru Endonezya ve Malezya'nın rekor palm yağı yüklemeleri olacaktır.

2010/11 sezonunda dünya bitkisel yağlar ve margarin stoğunun (bitkisel yağlar ve margarin stokları ile depolanmış yağlı tohumların içerdiği yağın toplamı) %3 oranında düşmesi beklenmektedir.

Düşük kolza ve ayçiçeği tohumu üretimi sebebiyle anılan ürünlerin küresel stoklarının daralacağı düşünülmektedir. Ancak söz konusu düşüşün, yenilenen palm yağı ve daha az düzeyde azalan soya yağı stokları ile dengelenmesi beklenmektedir.

Grafik 10. Dünya Bitkisel Yağlar Stokları-Stok Kullanım Oranı

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

C) ŞEKER

FAO'nun tahminine göre, dünya şeker piyasasının 2008/09 ile 2010/11 aralığındaki görünümü Tablo 8'de yer almaktadır:

Tablo 8. Dünya Şeker Piyasası Göstergeleri

	2008/09	2009/10 (Tahmin)	2010/11 (Beklenen)	Değişim (2010/11 - 2009/10)
	milyon ton			%
DÜNYA DENGESİ				
Üretim	151,05	156,66	168,80	7,75
Ticaret	47,50	53,30	50,62	-5,03
Tüketim	160,79	162,59	166,09	2,15
Nihai Stoklar	60,89	54,80	56,37	2,87
ARZ VE TALEP GÖSTERGELERİ				
Kişi Başına Düşen Şeker Tüketimi				
Dünya (kg/yıl)	22,96	22,94	23,16	0,96
LIFDC (kg/yıl)	13,50	13,59	13,58	-0,08
Dünya Stok Kullanım Oranı (%)	37,87	33,70	33,94	
ISA Günlük Fiyat Ortalaması (US cents/lb)	2008	2009	2010 Ocak- Ekim	Değişim (2009 Ocak- Ekim/ 2010 Ocak-Ekim) %
	12,80	18,14	20,07	16,08

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

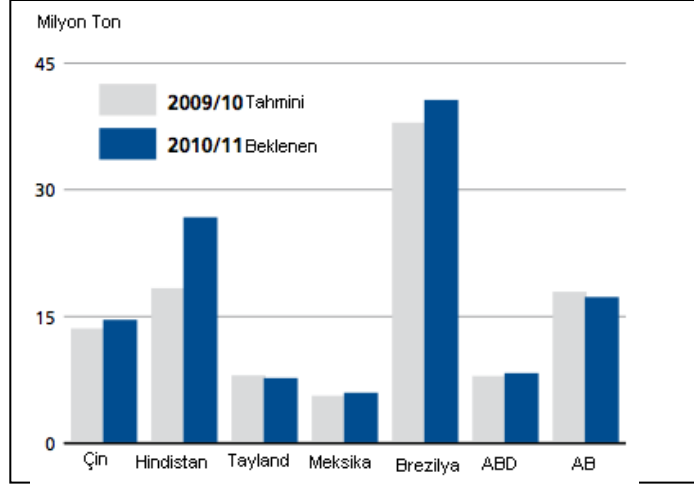
2010/11 döneminde dünya şeker üretiminin, %7,7 oranında bir artış kaydetmesi beklenmektedir. Şeker üretimindeki artış, şeker kamışı üretilen alanlardaki genişleme ve uygun hava koşulları sonucu Hindistan'daki üretimin toparlanmasından kaynaklanmaktadır. Üretimdeki artışın büyük kısmının, %10,3 oranında bir büyümenin olacağı tahmin edilen gelişmekte olan ülkelerde gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Tablo 9. Dünya Şeker Üretimi

Ülkeler	2009/10 (Tahmini)	2010/11 (Beklenen)
	milyon ton	
Asya	52,53	61,27
Afrika	10,83	11,05
Orta Amerika	11,67	11,82
Güney Amerika	45,43	48,25
Kuzey Amerika	7,31	7,69
Avrupa	23,96	23,78
Okyanusya	4,94	4,95
Gelişmekte Olan Ülkeler	117,33	129,45
Gelişmiş Ülkeler	39,33	39,35
Toplam	156,66	168,80

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Grafik 11. Başlıca Şeker Üreticisi Ülkeler

Kaynak: Food Outlook, FAO, 2010

Bazı ihracatçı ülkelerdeki üretim artışlarına karşın 2010/11 dönemi dünya şeker ihracatının, 2009/10 döneminin ilk yarısında yüksek yurtiçi talep ve rekor düzeyde uluslararası şeker fiyatı dolayısıyla kullanılan şeker stoklarının yenilenme ihtiyacı sebebiyle düşeceği tahmin edilmektedir. Şeker ihracatının %2,4 oranında artması beklenen Brezilya'nın dünya şeker ihracatının yarısından fazlasını karşılayacağı düşünülmektedir. Dünyanın ikinci büyük şeker ihracatçısı olan Tayland'ın ihracatının %5 oranında düşmesi beklenirken üçüncü büyük ihracatçı konumundaki Avustralya'nın şeker ihracatının 2010/11 döneminde ihraç edilebilir üretim fazlasının daralması sonucu olarak düşeceği tahmin edilmektedir.

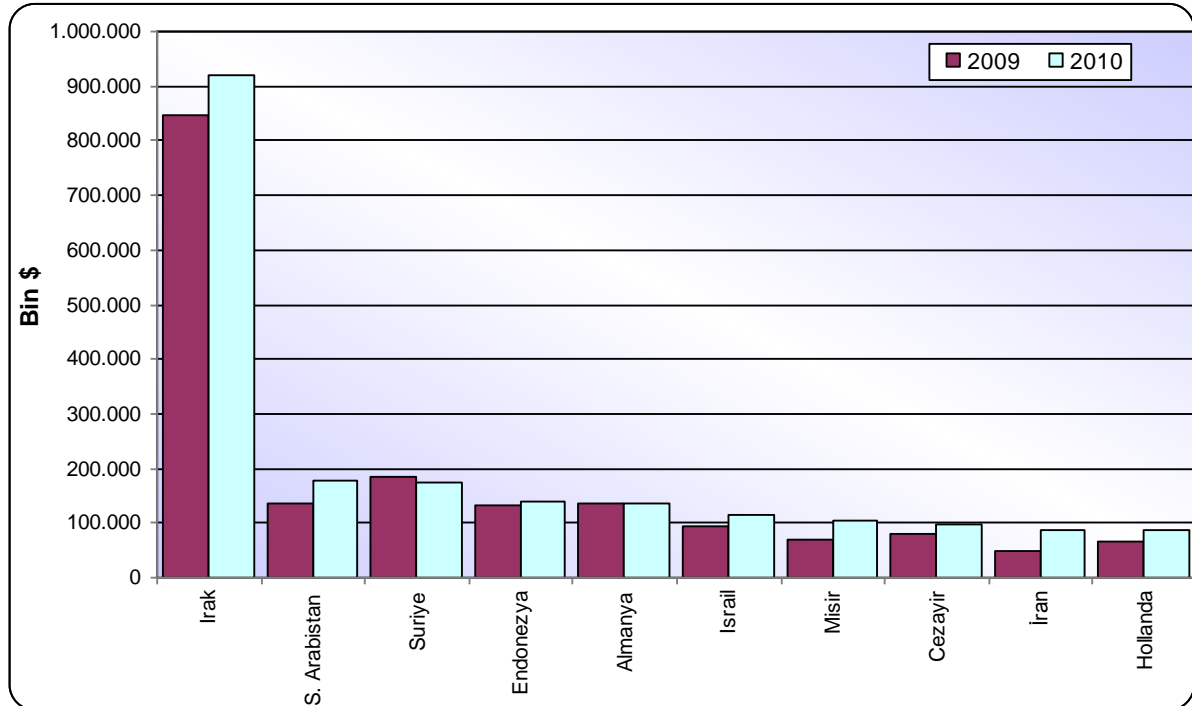
II- HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ SEKTÖRÜ 2010 YILI İHRACAT DEĞERLENDİRMESİ

2010 yılında genel ihracatımız içinden tarım ürünleri ihracatımız %10,6 pay alırken, tarım ürünleri ihracatımız içinde Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri ihracatımızın payı %27,3 düzeyindedir. İşlenmiş tarım ürünleri grubu içinde yer alan Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektörü'nün Türkiye'nin toplam ihracatından aldığı pay 2010 yılında %3,7 olmuştur.

TÜİK verilerine göre, Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektörü'nün 2010 yılı Türkiye geneli ihracatı bir önceki yıla oranla %8,3 oranında artarak 4,2 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiş, Irak, Suudi Arabistan, Suriye, Endonezya, Almanya, İsrail, Mısır, Cezayir, İran ve Hollanda en çok ihracat yapılan ülkeler olmuştur.

Orta Anadolu Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin 2010 yılı ihracat kaydı ise %21,5 artarak 338 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Birliğimizin Türkiye geneli sektör ihracatından aldığı pay %8,2'dir.

Grafik 12. Türkiye Geneli Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatında İlk 10 Ülke

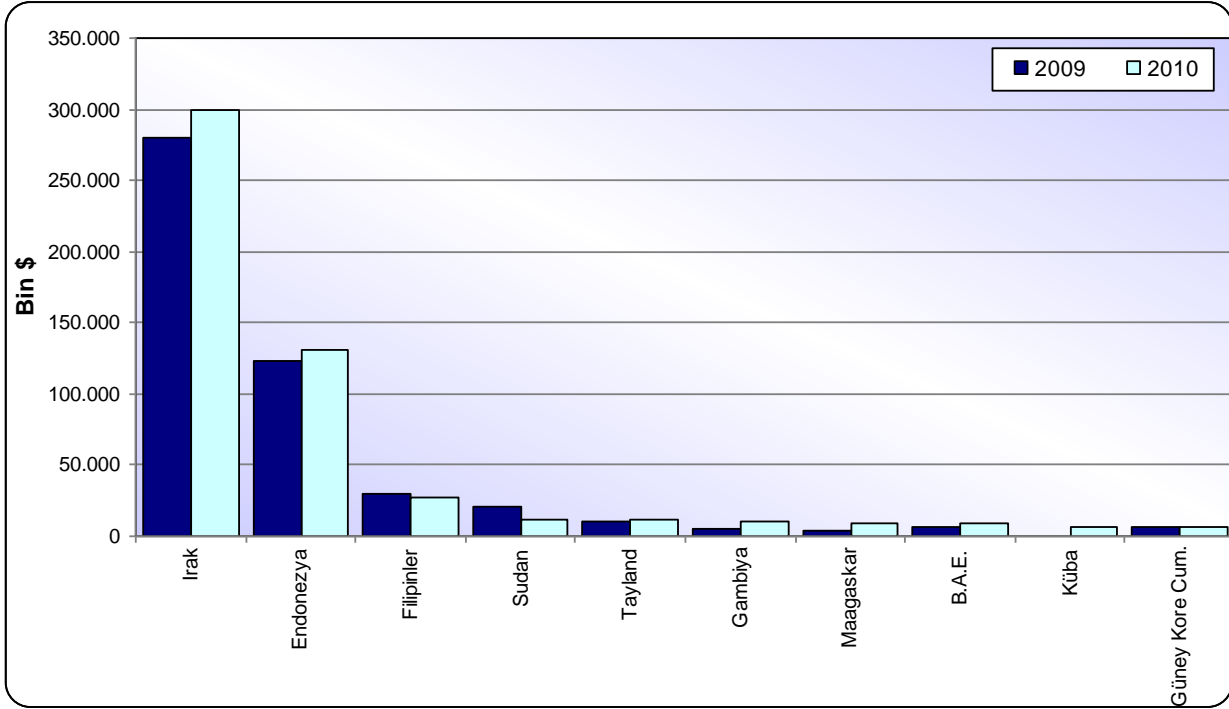

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ ihracatımız 2010 yılında %8,1 oranında artarak 695 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Değirmencilik ürünleri sektörünün en önemli kalemi olan buğday unu ihracatı söz konusu dönemde miktar bazında %2,3, değer bazında da %3,2 artış göstermiş ve 600 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. En fazla buğday unu ihracatı yapılan ülkeler Irak, Endonezya, Filipinler, Sudan, Tayland, Gambiya, Madagaskar, Birleşik Arap Emirlikleri, Küba ve Güney Kore Cumhuriyeti olmuştur.

Grafik 13. Türkiye Geneli Buğday Unu İhracatı

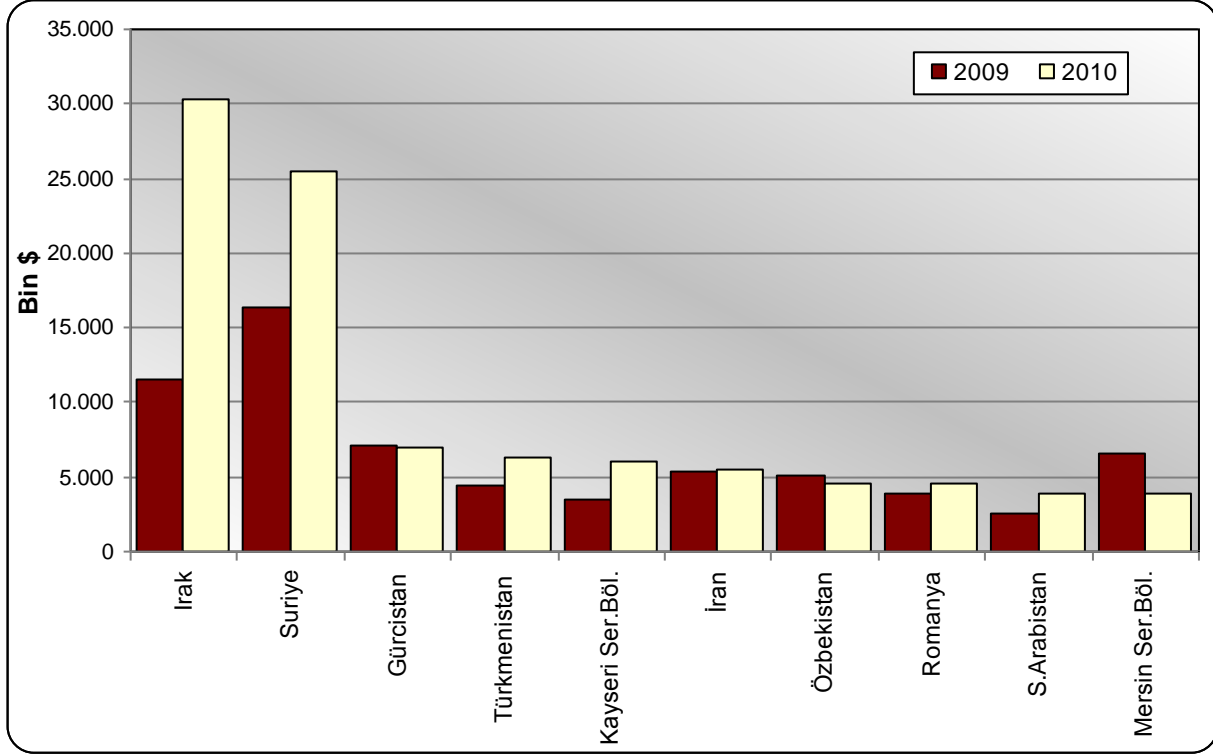
Kaynak: TÜİK Verileri

2009 yılında dünya buğday unu ihracatı 3,8 milyar \$ seviyesinde gerçekleşirken, dünya buğday unu ihracatından %15,1 pay alan ülkemiz 581,5 milyon \$'lık ihracatıyla 1. sırada yer almıştır.

BİTKİSEL YAĞ SEKTÖRÜ ihracatımız 2010 yılında bir önceki yıla göre %7,7 oranında gerileyerek 375,4 milyon \$ olmuştur.

Margarin ihracatımız söz konusu dönemde %33,8 artarak 124,4 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Irak, Suriye, Gürcistan, Türkmenistan, Kayseri Serbest Bölgesi, İran, Özbekistan, Romanya, Suudi Arabistan ve Mersin Serbest Bölgesi en çok ihracat yapılan ülkeler olmuştur.

Grafik 14. Türkiye Geneli Margarin İhracatı

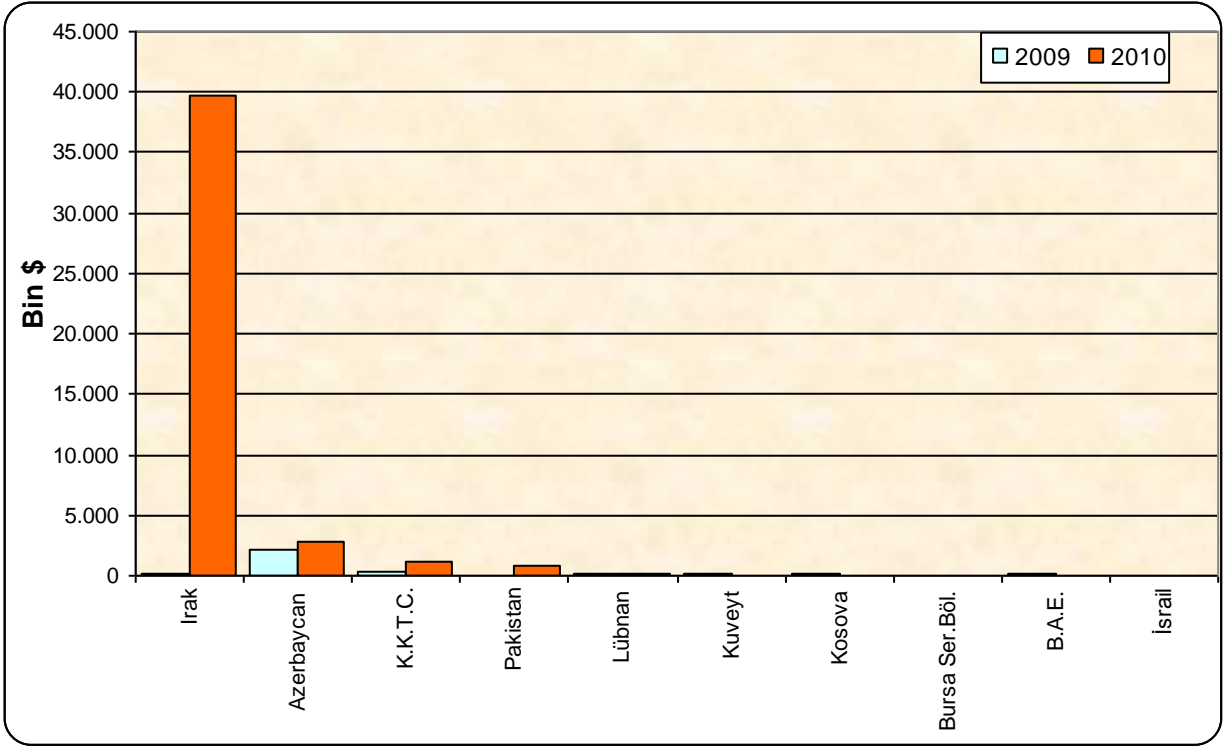
Kaynak: TÜİK Verileri

2009 yılında 4,8 milyar \$ seviyesinde gerçekleşen dünya margarin ihracatından %1,9 pay alan ülkemiz, 93 milyon \$'lık margarin ihracatı ile 14. sırada yer almıştır.

ŞEKER VE ŞEKER MAMULLERİ SEKTÖRÜ ihracatımız 2010 yılında %31,7 oranında artarak 387,5 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Şeker ihracatı miktar bazında 15 kat artışla 77,3 bin ton, değer bazında ise 13 kat artışa 45,2 milyon \$ değerinde gerçekleşmiştir.

En çok şeker ihracatı yapılan ülkeler Irak, Azerbaycan, K.K.T.C., Pakistan, Lübnan, Kuveyt, Kosova, Bursa Serbest Bölge, Birleşik Arap Emirlikleri ve İsrail'dir.

Grafik 15. Türkiye Genel Şeker İhracatı

Kaynak: TÜİK Verileri

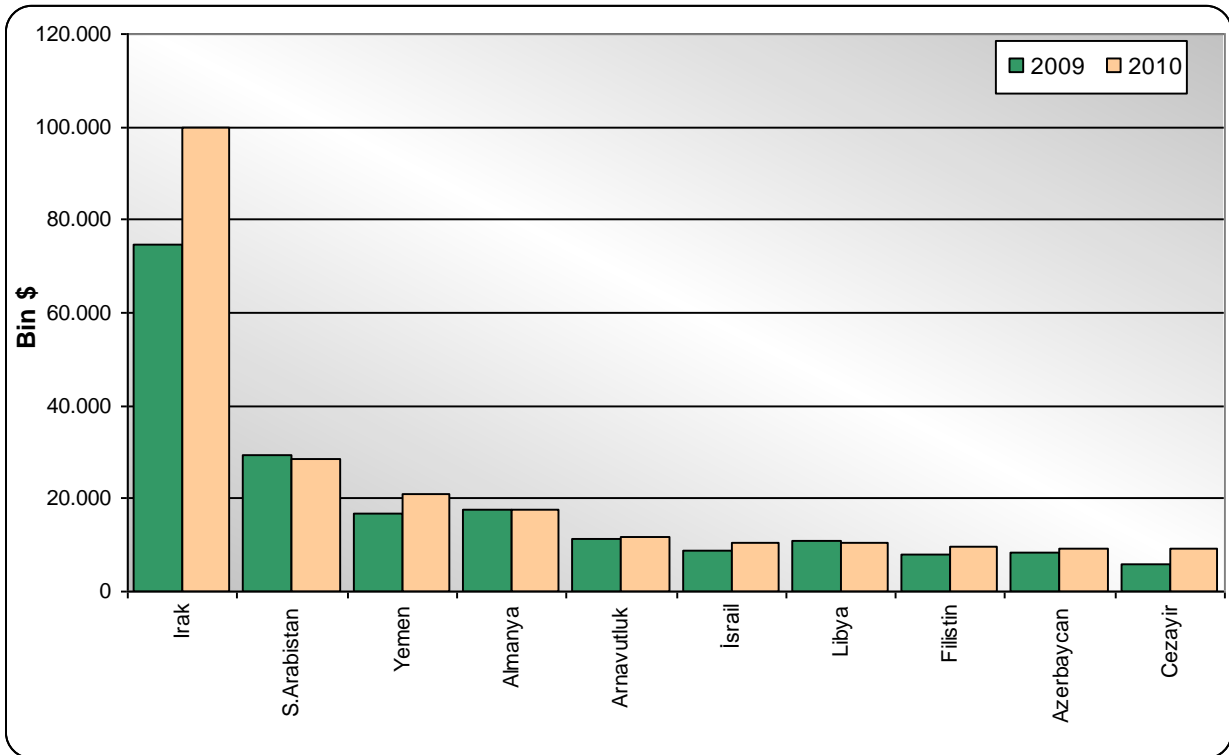
2009 yılında dünya şeker ihracatı 21,2 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye 2009 yılında 3,5 milyon \$ şeker ihracatı gerçekleştirmiştir.

PASTACILIK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ ihracatımız 2010 yılında %18,7 artış göstererek 805 milyon \$ olmuştur.

En önemli kalem olan **tatlı bisküvi ve gofret** ihracatı söz konusu dönemde %12,2 artış göstermiş ve 377 milyon \$ değerinde gerçekleşmiştir. En çok ihracat yapılan ülkeler Irak, Suudi Arabistan, Yemen, Almanya, Arnavutluk, İsrail, Libya, Filistin, Azerbaycan ve Cezayir'dir.

Dünya tatlı bisküvi ve gofret ihracatı 2009 yılında 7,7 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemiz dünya tatlı bisküvi ve gofret ihracatından %3 pay alarak 10. sırada yer almış ve 235,6 milyon \$ seviyesinde ihracat gerçekleştirmiştir.

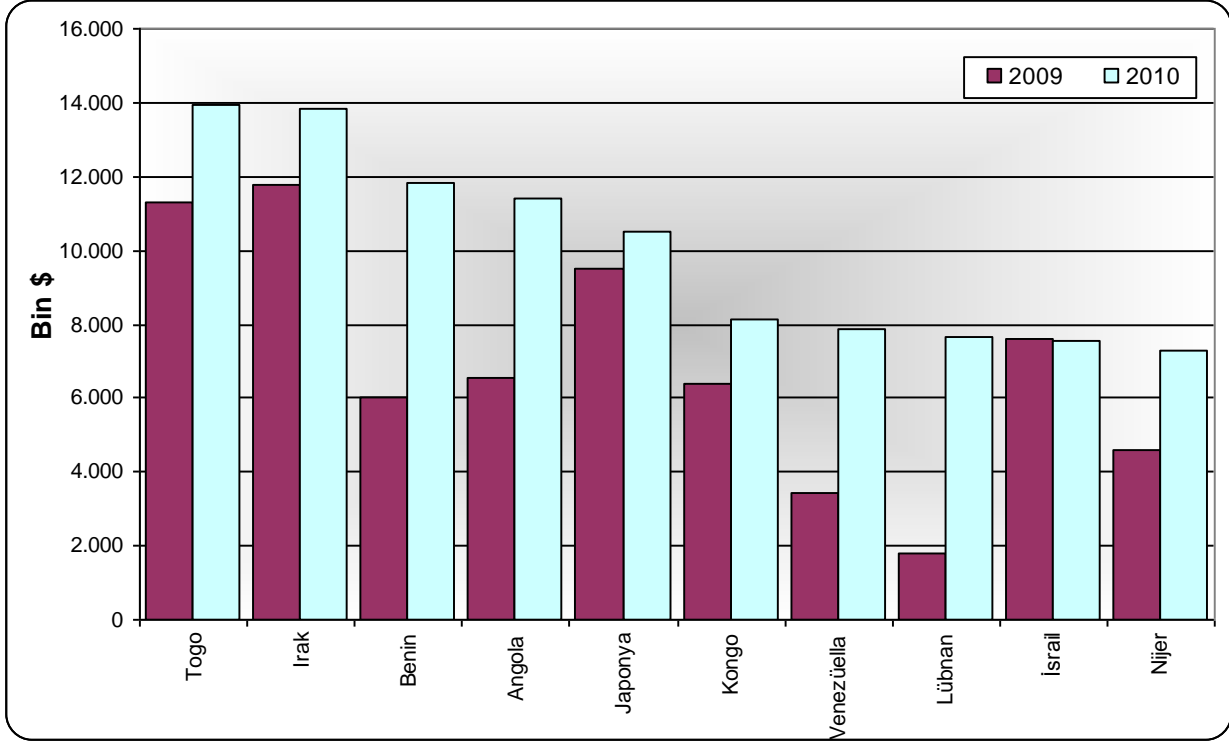
Grafik 16. Türkiye Geneli Tatlı Bisküvi ve Gofret İhracatı

Kaynak: TÜİK Verileri

Makarna; Söz konusu dönemde makarna ihracatı miktar bazında %39,3 oranında değer bazında ise %24,4 oranında artış göstermiş ve 186 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. En çok ihracat yapılan ülkeler Togo, Irak, Benin, Angola, Japonya, Kongo, Venezüella, Lübnan, İsrail ve Nijer olmuştur.

Grafik 17. Türkiye Geneli Makarna İhracatı

Kaynak: TÜİK Verileri

Dünya makarna ihracatı 2009 yılında 6,6 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemiz makarna ihracatı ise 2009 yılında 149,4 milyon \$ seviyesinde gerçekleşirken, dünya makarna ihracatından %2,3 pay alarak 9. sırada yer almıştır.

**TABLO 10- HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ SEKTÖRÜ
TÜRKİYE GENELİ 2009-2010 YILLARI OCAK-ARALIK DÖNEMİ İHRACATI**

	2009		2010		% Değişim	
	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
KURU BAKLAGİLLER SEKTÖRÜ	239.169.224	270.171.916	254.442.000	275.984.683	6,4	2,2
1- NOHUT	88.509.185	74.976.996	56.911.433	54.724.792	-36	-27
2- FASULYE	19.026.229	17.904.853	1.620.412	2.551.502	-91	-86
3- MERCİMEKLER	130.063.932	174.963.957	194.711.951	216.734.752	50	24
4. DİĞERLERİ	1.569.878	2.326.110	1.198.204	1.973.637	-24	-15
HUBUBAT SEKTÖRÜ	947.618.580	204.618.415	1.737.254.381	349.985.807	83,3	71,0
5. BUĞDAY VE MAHLUT	301.457.142	60.691.742	1.174.089.240	201.422.637	289,5	231,9
6. ARPA	301.315.890	42.155.099	500.791.155,0	74.913.053,0	66,2	77,7
7. MISIR	325.434.065	81.323.038	10.649.085	26.006.251	-96,7	-68,0
8. PİRİNÇ	19.361.773	20.411.860	51.645.714	47.585.703	166,7	133,1
9. DİĞERLERİ	49.710	36.676	79.187	58.163	59,3	58,6
DEĞİRMENCİLİK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ	1.916.280.620	642.937.059	2.059.247.207	694.763.361	7,5	8,1
10. BUĞDAY UNU	1.805.865.797	581.039.464	1.847.480.932	599.589.901	2,3	3,2
11. İRMİK (BUĞDAYDAN)	30.956.154	15.147.512	55.836.769	22.869.711	80,4	51,0
12. MALT	351.120	192.235	173.840	102.492	-50,5	-46,7
13. NIŞASTALAR, İNÜLİN	4.255.556	2.240.470	12.098.200	5.905.365	184,3	163,6
14. DİĞERLERİ	74.851.993	44.317.378	143.657.466	66.295.892	91,9	49,6
YAĞLI TOHUM VE MEYVELER SEKTÖRÜ	88.245.346	142.056.338	67.366.575	170.570.692	-23,7	20,1
15. SOYA FASULYESİ	66.200	83.745	0	0	-100,0	-100,0
16. AYÇİÇEĞİ TOHUMU	16.195.144	35.054.174	21.616.442	58.891.730	33,5	68,0
17. DİĞERLERİ	71.984.002	106.918.419	45.750.133	111.678.962	-36,4	4,5
BİTKİSEL YAĞ SEKTÖRÜ	359.832.219	406.701.743	285.191.823	375.419.824	-20,7	-7,7
18. SOYA YAĞI	3.570.741	3.890.621	4.073.891	4.661.254	14,1	19,8
19. PALM YAĞI	567.800	734.707	420.067	690.193	-26,0	-6,1
20. AYÇİÇEK YAĞI (HAM)	230.575	211.425	15.987	32.802	-93,1	-84,5
21. AYÇİÇEK YAĞI (RAFİNE)	241.957.080	277.544.862	143.440.067	194.746.515	-40,7	-29,8
22. MARGARİN	90.510.223	92.995.368	101.051.689	124.400.514	11,6	33,8
23. MISIR YAĞI	14.233.619	17.640.089	17.984.238	24.176.629	26,4	37,1
24. DİĞERLERİ	8.762.181	13.684.671	18.205.884	26.711.917	107,8	95,2

Devamı diğer sayfadadır →

	2009		2010		% Değişim	
	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar	Değer
ŞEKER VE ŞEKER MAMÜLLERİ SEKTÖRÜ	140.057.410	294.187.939	274.845.395	387.505.230	96,2	31,7
25. ŞEKER	5.107.443	3.507.965	77.310.567	45.165.238	1413,7	1187,5
26. KAKAOSUZ ŞEKER MAMÜLLERİ	94.297.129	256.466.679	102.990.749	278.972.164	9,2	8,8
27. DİĞERLERİ	40.652.838	34.213.295	94.544.079	63.367.828	132,6	85,2
KAKAO VE KAKAO MÜSTAHZARLARI SEKTÖRÜ	136.887.269	371.684.393	153.173.923	431.099.589	11,9	16,0
PASTACILIK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ	556.022.374	678.128.499	728.849.770	805.067.771	31,1	18,7
28. MAKARNA	213.516.356	149.432.062	297.465.088	185.913.313	39,3	24,4
29. TATLI BİSKÜVİ VE GOFRETLER	170.231.767	335.743.611	196.707.635	376.846.162	15,6	12,2
30. BULGUR	115.227.284	63.209.287	162.484.502	80.740.103	41,0	27,7
31. DİĞERLERİ	57.046.967	129.743.539	72.192.545	161.568.193	26,5	24,5
DİĞERLERİ	464.545.653	855.982.285	281.851.963	697.650.938	-39,3	-18,5
32. KAHVE VE BAHARAT	12.145.036	35.104.528	12.763.920	39.007.847	5,1	11,1
33. YENİLEN ÇEŞİTLİ GIDA MÜSTAHZARLARI	196.127.226	756.119.132	189.980.824	635.148.933	-3,1	-16,0
34 GIDA SANAYİNİN KALINTI VE DÖKÜNTÜLERİ, AYVANLAR İÇİN HAZIRLANMIŞ KABA YEMLER	256.273.391	64.758.625	79.107.219	23.494.158	-69,1	-63,7
TOPLAM	4.848.658.695	3.866.468.587	5.842.223.037	4.188.047.895	20,5	8,3

Kaynak: TÜİK Verileri